

D ů v o d y:

Nejvyšší soud, přezkoumav napadené usnesení, shledává, že rozhodnutí o tom, že jde o statek střední velikosti podle zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. pro Čechy a že v důsledku toho jest pozůstalost projednávatí podle tohoto zákona, odpovídá úplně předpisům tohoto zákona. To platí zejména o názoru, že pojem rolnické usedlosti nevyklučuje, by k ní do jisté míry nenáležely též lesní pozemky; tento názor jest vysloven v § 2 bod 6 prováděcího nařízení ze dne 28. února 1909. čís. 3 věst. min. sprav. I stačí stěžovatelky odkázati na správné důvody napadeného usnesení, v němž též správně doličena nezávažnost toho, že snad v budoucnosti bude lze některé pozemky zpeněžiti jako stavební parcely.

Pokud jde o určení zůstavitelova syna Antonína W-a za přejímatele statku, vytýkají stěžovatelky, že byl porušen předpis § 109 j. n. a § 6 bod 4 poslední věta cit. zem. zák., a to právem. Podle tohoto předpisu jest sborovému soudu první stolice ve smyslu § 109 j. n. vyhrazeno rozhodnutí o tom, zda jsou tu vylučovací důvody písm. b) až e). V tomto případě přednesly stěžovatelky před pozůstalostním soudem, že Antonín W. jest 56 roků stár a svobodný a že jeho neschopnost, na statku hospodařiti, patrna jest ze stavu, v němž jest hospodářství vedené jím již od roku 1920; v dalším líčí stěžovatelky stav tohoto hospodářství. Tímto přednesem stěžovatelky v podstatě uplatňují vylučovací důvod písm. b), že totiž Antonín W. není pro duševní nebo tělesné vady způsobilým, by osobně hospodařil na statku. Podotýká se, že vylučovací důvody jsou v § 6 citovaného zákona uvedeny výčetmo a že již v rozhodnutí čís. 849 sb. n. s. bylo vyloženo, co znamená výraz »zpravidla« v § 6 cit. zák. v úvodě ku 4. bodu. Mělo býti proto postupováno podle § 109 j. n.; sborový soud první stolice jest povolán, by rozhodl, zda uplatňovaný vylučovací důvod jest i po stránce hmotněprávní opodstatněn, a proti jeho rozhodnutí jest přípustný rekurs ku sborovému soudu druhé stolice (srov. Horovo vydání civ. s. řádu poznámka 10 k § 109 j. n.), v tomto případě na vrchní zemský soud v Praze. Nebyl tedy okresní soud pozůstalost projednávající sám povolán, by rozhodl o nápadnictví Antonína W-a a by dal koncipované jím usnesení vyhotoviti a stranám doručovati bez jeho schválení příslušným sborovým soudem první stolice, a ani krajský soud nebyl ve své vlastnosti jako soud rekursní oprávněn ono usnesení okresního soudu ve věci samé přezkoumávati. Soud pozůstalostní měl podle § 109 j. n. předložiti spisy s návrhem svého usnesení nadřízenému sborovému soudu první stolice, než dal usnesení vyhotoviti a vyhotovení stranám doručiti.

Čís. 7473.

Řízení rozvodové jest ovládáno zásadou projednací.

Rozdíl mezi řízením projednacím a řízením vyšetřovacím při důkazu listinami.

Při cizozemských veřejných listinách uvažuje při řízení projednací soudce volně podle § 272 c. ř. s. jak pravost listiny, tak i průvodní její moc, chybí-li podmínky § 293, druhý odstavec, c. ř. s. Dovolací soud jest tu vázán zjištěním odvolacího soudu.

§ 310 c. ř. s. předpokládá tuzemskou veřejnou listinu.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1927, Rv I 884/27.)

Žaloba Tamary T-ové proti Sergěji T-ovi o rozvod manželství od stolu a lože byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobě o rozvod manželství brání se žalovaný, doznáváje výslovně sňatek, pouze námitkou, že tu není manželství, ježto bylo podle potvrzení Petrohradského národního soudu III. odd. druhého městského okresu ze dne 30. července 1919 v sovětském Rusku téhož dne zrušeno s přiznáním práva vstoupiti v nové manželství, tedy rozloučeno, kterouž rozluku však žalobkyně (dovolatelka) popírá, v dovolání už jen tak, že popírajíc pravost onoho potvrzení (nikoli správnost, je-li pravé), popírá skutečnost rozluky, nikoli však její platnost, pakli se opravdu stala. (Doložiti sluší, že v první stolici žalobkyně sice správnost listiny popřela, ale neudala, v čem by nesprávnost záležela, čehož však pro případ, že pravost bude soudem uznána, třeba bylo, neboť pak by šlo o odvod podle § 292 druhý odstavec c. ř. s., jež provéstí jest břemenem odpůrce dokazovatelova, zde tedy žalobkyně). Ale ovšem žalobkyně uplatňuje, že v době tvrzené rozluky byly strany československými státními příslušníky, a žádá proto v dovolání, by rozluka, stala-li se, posuzována byla podle § 4 obč. zák., tedy podle práva československého, při čemž zejména vytýká, že ruský výměr o rozluce neobsahuje výroku o vině. Žalovaný tvrdí proti tomu, že v době rozluky byli ruskými státními příslušníky. Jsou tedy dvě rozhodné skutkové otázky sporné: zda rozluka se stala a pakli ano, zda v době rozluky strany byly ruskými, či československými státními příslušníky. Rozhodny jsou obě, neboť, stala-li se rozluka, nemůže býti o rozvodu řeči, ježto manželství už není, a, nebyli-li manželé v době rozluky příslušníky ruskými, nýbrž československými, přišla by skutečně na řadu otázka § 4 obč. zák., zda rozluka platná jest i podle tuzemského (čsl.) práva (viz rozh. čís. 6787 sb. n. s.), kdežto, byli-li manželé příslušníky ruskými, na otázku platnosti rozluky vůbec nedojde, protože stačí, byla-li platná podle práva ruského, platnost ta však, jak řečeno, popřena nebyla. Předdeslati dlužno, že rozeznávati sluší mezi řízením projednací, kde předmět sporu (nárok) podléhá volné moci stran, takže jsou pány sporu i procesuálně potud, že platí doznání skutečností a uznání vzájemných práv stranami prohlášená a narovnání o nich mezi

nimi uzavřená, a řízením vyšetřovacím, kde předmět sporu (nárok) z volné moci stran jest vyloučen, strany nejsou ani procesuelně pány sporu, takže doznání skutečností a uznání nároku neb narovnání o něm jest neúčinné, naopak soud má povinnost, zjistiti objektivní pravdu a vysloviti objektivní právo bez zřetele na disposici stran. V souzeném případě však nejde o řízení vyšetřovací, jež předepsáno jest jen pro spory o neplatnost a o rozluky manželství, neboť předmětem sporu jest pouze rozvod, pro nějž platí zásady řízení projednacího, totiž civilního soudního řádu (§§ 1—7 říz. ve věcech manž.). Není tedy neúplnosti řízení v tom, že soudy nekonaly šetření z úřadu, jak si dovolání přeje. Z toho plyne dále, že když obě strany souhlasí v tom, že sňatek uzavřely 12. června 1914 podle ritu pravoslavného v chrámě sv. Nikolaje Čudotvorce v Petrohradě, odvolací soud zbytečně tomu odpíral a důkazy o tom vyžadoval, zvláště když je tu potvrzení administrativního oddělení leningradského gubernského výkonného komitétu ze dne 17. prosince 1925, č. 3123 odvolacím soudem citované, třebaže předloženo bylo jen v ověřeném opisu překladu, jehož shoda s nepředloženým prvopisem pouze tlumočnickem potvrzena, a co více jest, což však odvolací soud úplně přehlédli, když to i svědek Š., jemuž odvolací soud úplně věří, stavě na jeho výpovědech, potvrdil s tím, že byl sám při sňatku svědkem, takže o nějakou mystifikaci neb o pouhou smyšlenku jíti nemůže. Doložiti dlužno, že řízení rozvodové jakožto řízení projednací, připouštějíc doznání, připouští důsledně i účinky zmeškání, a jest zjevno, že soudce v případě zmeškání nesměl by o tvrzení žaloby, že se sňatek stal, zaváděti teprve šetření a vyzývati strany, by podaly o něm důkaz, nýbrž musil by tvrzení to za pravdu míti a podle toho rozhodnouti. Na rozhodnutí nejvyššího soudu Rv I 1781/24 se odvolací soud neprávem odvolává, neboť tam byl sňatek opatrovníkem nezvěstné žalované popřen, bylo tedy třeba důkazu, jenž se prováděl i výslechem žalobce, uznán však za nezdařený. Dále plyne z povahy řízení rozvodového jako projednacího, že ve sporech rozvodových platí předpisy civilního soudního řádu o důkazu, a to i co se týče důkazu listinami. Co se týče právě listin, jest mezi řízením projednacím a řízením vyšetřovacím ten podstatný rozdíl, že v řízení projednacím musí soudce odpůrce strany, která listinou důkaz vede, podle § 298 třetí odstavec c. ř. s. vyzvati, by se o listině t. j. o její pravosti a správnosti vyjádřila, a teprv, je-li toto vyjádření záporné, popírá-li se buď pravost nebo správnost, nastává potřeba o pravosti nebo správnosti vésti důkaz, kdežto v řízení vyšetřovacím soudce musí pravost a správnost listiny zkoumati z povinnosti úřední a bez ohledu na to, zda se strana o ní vyjádřila a jak, a, objevily-li se pochybnosti, musí z povinnosti úřední, i bez návrhu stran šetření k zjištění pravého stavu věci konati, odvod tedy prováděti sám a nepřenechati to vůli strany. Ohledně veřejných listin, o jaké tu půjde, předpisuje civilní soudní řád pro řízení projednací toto: Co se týče pravosti, nastává potřeba důkazu, jak řečeno, teprv, když odpůrce pravost popřel, a tu rozeznává zákon mezi veřejnými listinami tuzemskými a cizozemskými: veřejná listina v tuzemsku zřízená má podle § 310 pro sebe domněnku pravosti a musí tedy, nelze-li pochybnosti, vzešly-li v skutku, odkliditi dotazem u úřadu neb u osoby, jež listinu podle jejího obsahu vystavila, odpůrce dokázati nepravost,

kdežto, jde-li o veřejnou listinu vystavenou v cizozemsku, musí soudce podle § 311 uvažovati, zda lze podle okolností případu listinu za pravou pokládati, což tedy je uvažováním podle § 272, a uzná-li, že nikoli, je třeba k důkazu pravosti, by byla ověřena ministerstvem zahraničí nebo čsl. vyslancem nebo konsulem. Doložití sluší, že toto v § 311 žádané ověření čsl. zahraničními úřady jest jiné, než ověření cizozemských veřejných listin zmíněné v § 293 druhý odstavec, které je míněno jako ověření úřady onoho cizozemského státu, v němž listina vystavena t. j. podle dv. dekr. ze dne 22. ledna 1838, čís. 249 sb. z. s. jeho vyslanectvím neb čsl. vládou uznaným konsulem, což dovolání ovšem nepostřehlo. V souvislosti dlužno ještě uvést, že, předpisuje-li ustanovení § 293 druhý odstavec, že cizozemské veřejné listiny požívají i v tuzemsku »důkazní moci veřejných listin«, tedy důkazní moci plné (§ 292) — pak-li jsou opatřeny předepsaným právě zmíněným cizozemským ověřením a zachová-li cizozemský stát vzájemnost, tedy že když jedna z těchto podmínek, ať ověření nebo vzájemnost, anebo to i ono chybí, neznamená to, že listina nemá vůbec důkazní moci, nýbrž pouze, že nemá ani plné důkazní moci veřejných listin zákonem uznané, a že tedy míra její průvodnosti dána jest do volného soudcovského uvážení podle § 272 c. ř. s. Co se týče správnosti obsahu veřejné listiny, platí ovšem i zde, u listin cizozemských, předpis § 293 druhý odstavec, že důkaz nesprávnosti jest odpůrci dokazovatele vyhrazen. Výsledek tohoto rozboru jest tedy ten, že při cizozemských veřejných listinách soudce uvažuje volně podle § 272 c. ř. s. jak a) pravost listiny (roz. listiny podle § 311 druhý odstavec c. ř. s. neověřené, neboť, byla-li způsobem tam uvedeným ověřena, přestává uvažování v prvním odstavci nařízené a listina musí za pravou býti uznána), tak i b) průvodní její moc, chybí-li podmínky § 293 druhý odstavec c. ř. s. buď tedy vzájemnost nebo předepsané cizozemské ověření, neb to i ono. Závisí-li však uznání pravosti nebo míra důkazu od volného uvážení soudu podle § 272 c. ř. s., jest v těchto otázkách dovolací soud vázán na výrok soudu odvolacího, neboť zákon otázku důkazu t. j. pravomoc zjišťovati rozhodné skutečnosti z úvahy dovolacího soudu úplně vyňal (§ 503 c. ř. s.), přenechav ji úplně stoličím nižším, a to vůbec, i v případech, že prameny zhodnocení jsou i pro dovolací soud naprosto tytéž, jako pro stoliče nižší na př. jen forma a obsah jistých dokladů nebo vůbec pouze obsah spisů a nejde tedy o dojem z bezprostředního vnímání na př. z výslechu svědků.

Zbývá již jen použití na souzený případ. 1. Nižší stoliče přijaly na základě shora uvedeného ověřeného překladu potvrzení administrativního oddělení leningradského gub. komitétu ze dne 17. prosince 1925, čís. 3122, v němž se praví, že Sergěj T. (žalovaný), který přijal ruské poddanství, vešel 12. července 1915 ve sňatek s Tamarou K-ovou (žalovanou), dále na základě výpovědi svědka Š-a, který potvrdil, že žalobce byl zapsán roku 1914 do seznamu osob hlásících se o nabytí ruského občanství, seznam ten že byl zaslán výpomocným spolkem českým v Petrohradě ruskému ministerstvu zahraničí, jež ho vyzvalo, by složil přísahu jako ruský státní příslušník, což žalovaný učinil, a obdržel pak pas jako ruský příslušník, a na základě potvrzení Ústředního sdružení Čechů

a Slováků z Ruska z 10. září 1926 podepsaného týměž Š-em, jenž se na ně také odvolal, a dosvědčujícího, že Češi a Slováci, kteří hned v prvních dnech války zahájili odboj proti Rakusko-Uhersku, byli hromadně s pomnutím obvyklých formalit přijati za ruské občany a mezi nimi že byl i žalovaný —, za prokázáno, že žalovaný byl ruským státním občanem od září 1914 do prosince 1919 (t. j. do návratu do Čech, kde si vymohl zase repatriaci), tedy i v době sňatku se žalovanou, jenž uzavřen, jak řečeno, dne 12. července 1915, jakož i v době rozluky sňatku toho dne 30. července 1919. Okolnost, že žalobkyně obdržela pas jako čsl. příslušnice, odvolací soud ocenil, nepřiznav jí průvodnosti. 2. Na základě shora citovaného prvopisu potvrzení petrohradského národního soudu ze dne 30. července 1919, které rozlukou manželství ad 1. uzavřeného dne 30. července 1919 povolenou dosvědčuje, potvrzení Kolomenského obvodu pro registrování osob města Petrohradu odd. sňatkové z 1. srpna 1919 předloženého v ověřeném opisu překladu, v němž tlumočník potvrdil souhlas s prvopisem, a v němž se žalovaný uzavírající sňatek s nynější svou manželkou Helenou uvádí jako »manželsky rozvedený«, a na základě výpovědi svědka Š-a, dle něhož prováděly sovětské úřady rozluky velmi snadno, ježto stačilo, že manželé nežili několik měsíců ve společenství, a že uvedená listina o rozluce má obvyklou formu sovětských úředních listin (svědek žil 17 let na Rusi), mají nižší stolice za to, že listina je pravá, a že rozluce dne 30. července 1919 byla povolena. Tato zjištění vážou dovolací soud, pročez dovolání marně proti nim brojí pod rouškou neúplnosti řízení a nesprávného právního posouzení, žádajíc jmenovitě: ad 1. aby bylo prokázáno listinami vystoupení žalovaného z dřívějšího (rakouského) státního občanství a nabytí státního občanství ruského, ad 2. aby bylo opatřeno ověření listiny rozluky potvrzující, a to ověření podle § 311 druhý odstavec c. ř. s., jež dovolání s ověřením podle § 293 druhý odstavec c. ř. s. směřuje, shledávajíc v tom neúplnost řízení, když ověření, jež podle § 311 druhý odstavec provádějí čsl. úřady a jež tedy možné bylo, opatřeno nebylo, což odvolací soud odůvodňuje neprávem nemožností takového opatření, maje mylně za to, že ověření ta musila by pocházeti od úřadů sovětských, jež odpírají právní pomoc. Ale ad 1. netřeba, by prokázáno bylo vystoupení z rakouského občanství, stačí průkaz, že ruského občanství nabyto, neboť tím pozbyl žalovaný po právu samém dřívějšího občanství rakouského. Co však se týče nabytí občanství ruského, lze o něm provést důkaz způsobem jakýmkoli, vůbec tedy prostředky civilního soudního řádu, a nevyžaduje se nutně důkaz příslušnou úřední listinou: tento je sice v normálních dobách pravidelný, protože nejprůležitější a nejsnadnější, avšak, není-li na snadě nebo není-li možný, jako v dobách abnormálních, jaké ještě dnes v poměru se sověty panují, nezbývá, než spokojiti se s důkazy jinými. Jakou míru průvodnosti přiznají nižší stolice dokladu ze dne 17. prosince 1925, bylo jejich věcí, neboť, pokud míra ta není zákonem stanovena (§§ 292—295 c. ř. s.), jest jako při každém jiném průvodním prostředku dána vždy do volného uvážení soudu nalézacího a v opravném řízení odvolacího ve smyslu § 272 a 463 c. ř. s., jak to ohledně zápisů, jež nejsou obchodními knihami v technickém smyslu, výslovně vytčeno v § 295 třetí odstavec c. ř. s., jenž obsahuje

jen případ užití této všeobecné zásady § 272, a rovněž bylo jejich věci, kolik přesvědčení nabudou o sporné skutečnosti z výpovědi svědka Š-a; jestliže jim tyto průvody stačily k důkazu, že ruské státní příslušství bylo žalovanému uděleno, nelze to brát v dovolání v odpor (§ 503 c. ř. s. a contr.). Ad 2. Domněnka pravosti podle § 310 c. ř. s., již se tu odvolací soud pro listinu ze dne 30. července 1919 rozluku vysvědčující dovolává, a která prý připouští protidůkaz podle § 292 druhý odstavec c. ř. s., jenž však prý nabídnut nebyl, nemá tu místa, neboť § 310 předpokládá samozřejmě, jak shora už vytčeno, veřejnou listinu tuzemskou (§ 311, který teprv mluví o listinách cizozemských) a nepřichází tedy zde, kde jde o listinu cizozemskou, vůbec v úvahu, a mimo to nejde tu o protidůkaz (odvod) podle § 292 druhý odstavec, jenž se týče správnosti obsahu listiny, kdežto zde, jak už řečeno, popřena byla pouze pravost, o kterémž případě jednají teprv § 310 a násl. Má tedy pravdu dovolatelka, žádajíc, by se otázka pravosti posuzovala podle § 311, a nevadí, že to odůvodňuje nesprávně tím, že prý nejde o listinu veřejnou, ježto prý není tu náležitosti § 293 druhý odstavec c. ř. s., totiž vzájemnosti a příslušných ověření (má tedy za to, že, kdyby tu tyto náležitosti byly, že by šlo o listinu veřejnou a o případ § 310), ale toto nesprávné procesuelněprávní stanovisko odvolacího soudu nevadí, neboť první soudce, ač žádných předpisů necituje, užil skutečně předpisu § 311 první odstavec řka, že, ač pravost listiny popřena, ji přece za pravou pokládá, opíraje se při tom o svědectví Š-a a potvrzení ze dne 1. srpna 1919, jak shora pod 2. uvedeny, toto jeho ocenění důkazu vzala sice žalobkyně v odvolání v odpor, ale odvolací soud je schválil, výslovně se dovolav § 311 a v závorce § 272 c. ř. s. a prohlásiv, že ověření podle druhého odstavce tohoto předpisu třeba nebylo, a kromě toho dovolal se ještě domněnky pravosti § 310, maje patrně za to, že se tento předpis vztahuje na všechny listiny veřejné, tuzemské i cizozemské, § 311 pak jen na cizozemské a že tedy při cizozemských listinách obou předpisů, §§ 310 a 311, užití možno kumulativně. Když se tedy užití § 310 neprávem s § 311 konfundovaného vyloučí, zbývá pořád rozhodnutí učiněné na základě § 311 první odstavec, kde i odvolací soud pokládá listinu i přes popření pravosti za pravou a tedy ověření podle druhého odstavce téhož § za zbytné: na toto ocenění průvodů je nejvyšší soud jako odvolací vázán, a tak, když věc je vyřízena podle prvního odstavce, nemůže býti řeči o neúplnosti řízení, když neopatřeno ověření podle odstavce druhého. Neúplnost řízení rovněž tu není, třebaže otázka, zda si svědkyně Helena T. opatřila razítko na povolení k odjezdu, nebyla připuštěna, to tím méně, když výpověď svědkyně k této otázce obsažena přes to v protokolu a odvolací soud její význam pro spor ocenil, uznáv dosvědčenou okolnost za nerozhodnou pro své přesvědčení. Právě-li dále dovolání, že nižší stolice zamítly přednesy a návrhy žalobkyně k vyšetření věci směřující, ale neuvádí, o které návrhy jí jde, nemůže tento stesk dojíti povšimnutí. Výsledek je tedy ten, že zjištěno, že manželství, o jehož rozvod se žaluje, bylo dne 30. července 1919 v sovětském území rozloučeno a že v době té byli manželé sovětskými (ruskými) státními příslušníky: z toho však plyne, že nelze se dovolávati předpisu § 4 obč. zák. a žádati, by se platnost rozluky posuzovala podle čsl. práva, jak tomu

dovolání chce, neboť předpis ten výslovně předpokládá, by jednající byli v čase jednání, zde tedy manželé v čase rozluky čsl. státními příslušníky. Ale, když manželé v době té také v sovětském území bydlili, není tu ani důvodu bydliště, pak-li by toto ve sporné otázce v úvahu snad přijíti mohlo (§§34, 37 obč. zák.), příčiny k užití čsl. práva, a o nějakém jiném důvodu teprv nemůže býti řeči, zejména když i sňatek sám uzavřen na ruském území a manžel již v té době byl ruským státním příslušníkem. Rozloučení byli manželé, kteří byli příslušníky sovětského státu a také měli v jeho území bydliště, musí se tedy platnost rozluky posuzovati dle práva sovětského, to však odpadá, ježto platnost ta popřena nebyla a v řízení rozvodovém jakožto projednáním nezkoumá se tato otázka z úřední povinnosti, nýbrž jen na námitky strany. Ježto manželství platně rozloučené nelze rozváděti, bylo tak uznati, jak se stalo.

Čís. 7474.

Nárok na odškodnění podle první věty § 1300 obč. zák. předpokládá, že rada byla udělena na základě smlouvy.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1927, Rv I 1145/27.)

Žalující firma domáhala se na žalované zasilatelské firmě náhrady škody, ježto prý žalovaná firma udělila plnomocníku žalující za odměnu špatnou radu ohledně dopravy zboží, podle kteréžto rady se plnomocník zachoval, čímž žalující prý utrpěla škodu. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl mimo jiné v

d ů v o d e c h :

Minění stran, že právo žádati náhradu škody podle § 1300 obč. zák. zásadně nevyžaduje smluvní poměr mezi škůdcem a poškozeným, nelze schváliti v tomto rozsahu. Špatná rada zavazuje rádce k náhradě škody; kterou způsobil úmyslně tomu, komu poradil. Jinak podle § 1300 první věty obč. zák. ručí za nedopatření pouze znalec, který jest k udělení rady zavázán smluvně, a sluší slovům »za odměnu« rozuměti v ten způsob, že rada byla udělena na základě smlouvy, při čemž je nerozhodno, zda špatná rada dána byla po uzavření smlouvy, či před jejím uzavřením, ale vztahovala se na smlouvu, která potom o ní byla uzavřena.

Čís. 7475.

Bezelstnost nabyvatele věci stížené zástavním právem dlužno ohledně nevědomosti nabyvatele o zástavním právu chrániti v každém případě bez ohledu na způsoby nabytí vlastnictví vytčené v § 367 obč. zák.